

reo[®] viewpoint

juni 2017

Mensenrechten waarborgen in extractie-industrie

- > **Doel:** bevorderen van beleid inzake mensenrechten in de extractie-industrie
- > **Engagement sinds:** 2015
- > **Sectoren:** Metaal- en mijnbouw, olie & gas

Dit is een publicatie van ons Governance & Sustainable Investment (GSI) team, bestaande uit 12 professionals met gemiddeld 11 jaar ervaring in de industrie.

Ultimo maart 2017 heeft het team € 128 miljard onder engagementadvies en wordt er € 1,9 miljard beheerd via maatschappelijk verantwoorde beleggingsoplossingen.

Matthias Beer

Associate Director, Governance & Sustainable Investment

Samengevat

- BMO Global Asset Management heeft zich aangesloten bij een samenwerkingsinitiatief van beleggers om samen met 50 bedrijven uit de extractie-industrie betere risicomanagementpraktijken op het gebied van mensenrechten te stimuleren, teneinde waardecreatie te verbeteren.
- Beursgenoteerde bedrijven in ontwikkelde markten zijn over het algemeen verder gevorderd dan hun collega-bedrijven in opkomende markten wat betreft hun kijk op mensenrechtenkwesties en de wijze waarop ze deze beheersen.
- De grootste gebieden voor verbetering zijn de publicatie van beleid en prestaties op het gebied van mensenrechten in het geval van toonaangevende bedrijven en de inbedding van de inzet voor mensenrechten in de praktijk in het geval van achterblijvers.

Achtergrond

De olie- en gasindustrie en mijnbouw zijn essentieel voor de economie van veel ontwikkelingslanden. Ontwikkelingen op het gebied van mineralen en energie brengen tegelijkertijd een drastische transformatie van omgevingen, gemeenschappen en economieën teweeg en leveren vaak maatschappelijke conflicten op. Er zijn steeds meer aanwijzingen dat schendingen van mensenrechten (of zelfs vermeende schendingen van mensenrechten), oorzaken, gevolgen en potentiële voorspellers van maatschappelijke onrust en conflicten kunnen zijn.

Contact

+31-20-582 3000

infonl@bmogam.com

bmogam.nl

De kosten van maatschappelijke onrust of conflicten voor extractiebedrijven kunnen een aanzienlijke invloed hebben op hun vermogen om te voldoen aan productie- en verkoopprognoses en dus duurzame groei te leveren. De kosten zijn meestal het gevolg van verloren productiviteit door tijdelijke sluitingen of vertragingen; of omdat personeel, waaronder senior management, zich moet bezighouden met conflictmanagement. Bedrijven die betrokken zijn bij een maatschappelijk conflict kunnen bovendien te maken krijgen met alternatieve kosten in termen van de verloren waarde in verband met toekomstige projecten of uitbreidingsplannen die niet tot stand zijn gekomen.

Mensenrechtenrisico's die slecht gemanaged worden, kunnen derhalve een belangrijke bron van operationeel, juridisch en reputatierisico voor bedrijven vormen en beïnvloeden uiteindelijk hun vermogen om hun maatschappelijke draagvlak te behouden, om actief te zijn en groei te leveren.

United Nations Guiding Principles

De lancering van de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights ("Guiding Principles") in 2011, was een belangrijk keerpunt. Hiermee werd een brede acceptatie gemarkeerd van het fundamentele beginsel dat bedrijven verantwoordelijk dienen te zijn voor het actief managen van de risico's van schendingen van mensenrechten die aan hun activiteiten zijn verbonden. Als gevolg hiervan werd veel duidelijker wat van bedrijven wordt verwacht met betrekking tot mensenrechten.

Inspanningen

Wij zagen dit in en om risico's voor de portefeuilles van onze klanten aan te pakken, hebben we ons in 2015 aangesloten bij een samenwerkingsinitiatief van twee jaar dat gefaciliteerd werd door Principles for Responsible Investment (PRI). Door de "Guiding Principles" als uitgangspunt te nemen identificeerde het initiatief zes inspanningsgebieden, waaronder inzet voor de mensenrechten, en nam dit op in de bedrijfspraktijk, de due diligence van mensenrechten en klachtenmechanismen.

Vervolgens werd een lijst opgesteld van 50 grote wereldwijde extractiebedrijven die geacht werden in het bijzonder blootgesteld te zijn aan mensenrechtenrisico's. De lijst omvatte bedrijven als **Glencore, Anglo American, Southern Copper, BHP Billiton, PetroChina, ExxonMobil, Total, en Royal Dutch Shell**. We hebben namens de groep de inspanningen geleid bij drie bedrijven en de dialoog met nog eens vijf bedrijven van nabij ondersteund.

Belangrijkste bevindingen

Het bleek dat aan-mensenrechten-gerelateerde kwesties in alle bedrijven op de lijst de aandacht van het management hebben, zij het in verschillende mate. Op slechts enkele uitzonderingen na zetten alle bedrijven zich in voor mensenrechten.

Dit kan de vorm van een afzonderlijk beleidsonderdeel aannemen of in andere documenten zijn opgenomen, zoals bijvoorbeeld beleid voor duurzame ontwikkeling/maatschappelijk verantwoord ondernemen of een gedragscode. Verschillen in bedrijfspraktijken en het aandachtsniveau van het management buiten die initiële inzet werden duidelijk zichtbaar.

Het is niet verwonderlijk dat in Europa en Noord-Amerika gevestigde bedrijven verder gevorderd zijn dan hun collega's in opkomende markten wat betreft het managen van mensenrechtenrisico's. Dit komt doordat zij:

- Toezicht van de raad van bestuur en mechanismen voor de verantwoordingsplicht van het management hebben, en stappen ondernemen om mensenrechten in te bedden in bestaande risicomanagementsystemen en budgetplanningsprocessen;
- Consistente benaderingen van due diligence van mensenrechten ontwikkelen, zoals blijkt uit lopende risicomanagementprocessen om hun negatieve effecten op de mensenrechten te identificeren en te verminderen en verantwoording af te leggen voor de wijze waarop ze deze aanpakken;
- Solide praktijken voor betrokkenheid van en overleg met stakeholders implementeren, gericht op het bouwen van duurzame relaties met lokale gemeenschappen;
- Problemen oplossen met betrekking tot het opzetten van toegankelijke en effectieve klachtenmechanismen; en
- Een strategie hebben om te investeren in de gemeenschap.

De belangrijkste gebieden waarvoor we de noodzaak van verbeteringen hebben geïdentificeerd waren klachtenregelingen, transparantie en openbaarmaking, evenals de koppeling van de mensenrechtenprestaties aan de beloning van senior management.

Bedrijven dienen met name te werken aan verbetering van de mate waarin bestaande klachtenmechanismen effectief informatie vastleggen over maatschappelijke risico's, waaronder mensenrechtenrisico's en aan het verschaffen van wezenlijke en zinvolle informatie over hun mensenrechtenprocessen en -prestaties. Bedrijven die hun basis hebben in opkomende markten gaven over het algemeen blijk van onvoldoende erkenning van de risico's voor de duurzaamheid van hun bedrijf als gevolg van slecht management van problemen die verband houden met mensenrechten, met name problemen die betrekking hebben op gemeenschappen die direct door hun extractieactiviteiten worden getroffen.

Dit ondanks het feit dat er steeds meer aanwijzingen zijn voor het tegendeel. Zo is in heel Latijns-Amerika strijd om de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen gewoon geworden. Het Observatorium van Mijnbouwconflicten in Latijns-Amerika, een coalitie van ngo's, heeft in 2014 in 19 landen 215 conflicten geregistreerd, waarvan de meeste in Mexico, Peru en Chili.

Er kwam een aantal culturele en contextuele barrières aan het licht die verhinderen dat ondernemingen mensenrechtenrisico's, en uiteindelijk de potentiële kosten voor hun bedrijf, volledig doorgronden en aanpakken. Deze omvatten: het management van mensenrechten beperken tot alleen arbeidsrechten in plaats van aandacht te schenken aan alle stakeholders die mogelijk getroffen worden, verzet tegen betrokkenheid van lokale gemeenschappen om verwachtingen te begrijpen en te managen, er ten onrechte van uitgaan dat lokale gemeenschappen machteloos staan tegenover grote bedrijven en overheden en het beperken van transparantie en verantwoording in het beheer van de natuurlijke hulpbronnen van de landen.

De Corporate Human Rights Benchmark (CHRB)

Omdat extractiebedrijven nog steeds moeite hebben met het verstrekken van wezenlijke en zinvolle informatie over hun praktijken en prestaties op het gebied van mensenrechten, verwelkomden we de presentatie van de resultaten van het Corporate Human Rights Benchmark initiatief eerder dit jaar. Het doel van de CHRB is om bedrijven in de sectoren extractie, kleding en agrarische producten te rangschikken op basis van publiekelijk beschikbare informatie. Hierdoor bestaat wel de kans dat geïmpliceerd wordt dat prestaties op het gebied van mensenrechten uitsluitend worden vastgesteld door wat bedrijven rapporteren in hun publieke documentatie. Gezien de concurrerende aard van de markt in combinatie met het toenemende belang en de commerciële relevantie van het effectief managen van mensenrechten, erkennen we echter ten volle de rol die de CHRB kan spelen bij het bevorderen van verandering.

Conclusies en vervolgstappen

Deze gezamenlijke inspanning heeft aangetoond dat ondanks de beleidstoezeggingen van bedrijven om de mensenrechten te respecteren, vele moeite blijven houden met de effectieve implementatie van dergelijke toezeggingen. Dit geldt met name voor bedrijven die hun basis hebben in opkomende markten en daarin actief zijn.

Geconfronteerd met toenemende druk vanuit de maatschappij, overheden, beleggers en andere betrokkenen, hebben bedrijven geen andere keuze dan te handelen. Richtlijnen zoals de "Guiding Principles" van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen zijn in feite de norm geworden voor het vaststellen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven voor de mensenrechten. Dit betekent dat het soort beleid en processen die extractiebedrijven moeten invoeren om negatieve gevolgen voor de maatschappij en mensenrechten te voorkomen en aan te pakken en de daarmee samenhangende kosten duidelijk zijn en steeds beter worden begrepen.

Bedrijven als Anglo American, BHP Billiton en **Rio Tinto** krijgen een steeds beter begrip van de verbanden tussen de belangrijkste systemen (voor het identificeren van effecten van mensenrechten, het reageren op klachten en het volgen van prestaties) en nemen maatregelen om ze te verfijnen om hun risico's beter te managen en de effecten ervan te beperken. Ze hebben bovendien de voordelen van samenwerken met gemeenschappen benadrukt om wederzijdse waardecreatie te bereiken.

We zijn overtuigd van het belang van solide beleid en implementatie van het management van mensenrechtenrisico's met het oog op duurzame waardecreatie. Door negatieve effecten van mensenrechten te voorkomen en positieve te optimaliseren, reduceren extractiebedrijven de bedrijfskosten, verbeteren ze de relatie met stakeholders en stellen ze hun maatschappelijke draagvlak voor hun activiteiten veilig. Daarom blijven we samenwerken met zowel toonaangevende als achterblijvende bedrijven om betere praktijken te helpen stimuleren in de extractie-industrieën.

Best Ethical Investment Fund
Management Group 2016

Best Sustainable Investment
Fund Management Group 2016

